

# Finansklagenemnda Skade

## Avgjørelse FinKN-2020-921

10.12.2020

AIG EUROPE S.A. NUF

### Ansvar

Advokatansvar – sikkerhetsstillelse – krav om tilbakebetaling av salær.

Klager engasjerte advokat (sikrede) i 2012 i forbindelse med en pågående tvist. Klager betalte inn to a kontobeløp til sikrede på til sammen kr 150 000 i forbindelse med tvisten. På bakgrunn av dom fra lagmannsretten mellom partene fra 2018, krevde klager å få dekket det utlagte forskuddet på kr 150 000 tilbakebetalt fra sikrede. Selskapet avviste kravet både under ansvarsforsikringen og sikkerhetsstillelsen, og viste til at sikrede ikke hadde dokumentert å ha lidt et økonomisk tap, og subsidiært at sikkerhetsstillelsen ikke kom til anvendelse da det ikke forelå rettskraftig dom for salærkravet. Nemnda kom til at saken måtte avvises av bevismessige hensyn.

ANTATT ØKONOMISK OMFANG: klagers krav kr 150 000

---

### Saksfremstilling

Saken gjelder krav om tilbakebetaling av salær under ansvarsforsikringen og sikkerhetsstillelsen til advokat Ø. (sikrede).

Sikredes ansvarsforsikring og sikkerhetsstillelse har blant annet følgende vilkår:

#### 1. Generelle forhold

##### 1.2. Avtalen

##### 1.2.1. Hva avtalen gjelder for

Avtalen er en kollektiv forsikringsavtale som omfatter sikkerhetsstillelse iht domstoloven og advokatforskriften, formueskadeforsikring og kriminalitetsforsikring. I tillegg gjelder alminnelige erstatningsrettslige regler og lov om forsikringsavtaler av 16. juni 1989 nr. 69 (FAL).

(...)

#### 2. Sikkerhetsstillelse for advokatvirksomhet

(...)

##### 2.2. Hva omfatter sikkerheten

Sikkerheten dekker erstatningsansvar advokaten pådrar seg ved utøvelse av advokatvirksomhet i henhold til advokatforskriften kap 2. Herunder omfattes tilbakebetaling av salær eller godtgjørelse iht. tvangskraftig beslutning eller dom.

Sikkerheten dekker ikke ansvar som advokaten etter bestemmelse i eller i medhold av annen lov har stilt annen sikkerhet for.

(...)

#### 4. Profesjonsansvarsforsikring for advokatvirksomhet

(...)

##### 4.2. Hva forsikringen omfatter

Forsikringen omfatter sikredes rettslige erstatningsansvar i egenskap av advokat eller advokatfullmektig, herunder sivile erstatningskrav i straffesak knyttet til arbeid for klient.

(...)

#### 4.3. Hva forsikringen ikke omfatter (unntak)

Forsikringen omfatter ikke:

(...)

##### 4.3.11. Ansvar for å tilbakeføre salær, godtgjørelse eller provisjon.

Klager engasjerte sikrede som rådgiver i en tvist mellom klager og R.D. I brev av 9.1.12 ble det bekreftet at sikrede påtok seg oppdraget, og det fremgikk av brevet at det ble avtalt at klager skulle innbetale et a kontobeløp på kr 50 000. Den 7.2.13 oversendte sikrede en faktura på ny a kontoinnbetaling, denne gangen på kr 100 000. Klager var i to separate tvister med R.D. – én på vegne av V. ANS og én privat.

Hovedforhandlingen i tingretten ble gjennomført over fire dager fra 28.2.13.

Den 6.3.13 sendte sikrede en faktura på kr 448 501 til klager for juridisk bistand i saken. Klager var ikke fornøyd med sikredes håndtering av saken, og i e-post av 22.2.13 avsluttet klager oppdraget.

Saken mot R.D. ble behandlet i Oslo tingrett med dom 2.4.13. I motsøksmålet ble R.D. blant annet dømt til å betale sakskostnader til klager på kr 458 000. Sakskostnadsavgjørelsen ble anket. I kjennelse av 10.7.14 forkastet Borgarting lagmannsretts anken over sakskostnadsavgjørelsen i forhold til V. ANS. R.D. var dermed forpliktet til å betale V.s kostnader på kr 458 000. I saken mellom klager privat og R.D. la lagmannsretten til grunn at R.D. hadde krav på sakskostnader fra klager på kr 238 000.

Sikrede tok deretter ut stevning mot klager ved Oslo tingrett 13.6.14, med krav om betaling av to fakturaer for advokatbistand på henholdsvis kr 448 501 og kr 7 500. Sistnevnte beløp knyttet seg til arbeid med å gjennomgå dommen, samt klagen fra klager etter at klager hadde avsluttet oppdraget.

Klager anførte i prosesskrift av 23.2.15 at hun ikke var forpliktet til å betale salærkravet fra sikrede, og at det var grunnlag for heving, subsidiært prisavslag. Klager anførte videre at hun hadde krav på erstatning for tap som følge av kontraktsbrudd fra sikrede som kunne motregnes mot salærkravet.

Retten besluttet å dele forhandlingene. Det ble i første omgang forhandlet om spørsmålet om det var grunnlag for reduksjon av kravet på grunn av manglende løpende informasjon, og om det forelå mangler eller forsømmelser fra sikredes side som kunne danne grunnlag for krav om heving eller prisavslag eller for krav om erstatning som kunne bringes til motregning.

Ved dom av 18.9.15 ble klager dømt til å betale kr 345 301 til sikrede, samt kr 3 500. Hver av partene skulle dekke sine egne omkostninger.

Begge partene anket inn dommen for Borgarting lagmannsrett. Spørsmålet for lagmannsretten var om sikrede hadde utført advokatoppdraget på en slik måte at klager hadde rettmessige motregningskrav mot ham.

I dom av 14.2.18 la lagmannsretten til grunn at klager hadde rettmessige erstatningskrav overfor sikrede på kr 175 000 (ryddekostnader) og kr 61 478 (lønnskav). Når det gjaldt skiftesaken, hadde klager krav på prisavslag på kr 135 876 av det totale salærkravet fra sikrede på kr 598 501 (regningen på kr 448 501 med tillegg av a kontoinnbetalingene på kr 150 000). Lagmannsretten la videre til grunn at klager hadde krav på prisavslag som en følge av manglende orientering om

kostnadsutvikling og prosessrisiko, manglende oppfølging av ønskede provokasjoner, manglende oppfølging av nyere regnskapstall, krav på tapt arbeidsfortjeneste samt at det også var grunnlag for prisavslag grunnet mangelfull generell oppfølging av saken. Lagmannsretten reduserte skjønnsmessig det samlede salæret med kr 300 000. Lagmannsretten kom samlet sett til at klager hadde rettmessige motregningskrav (inkludert redusert salær) på til sammen kr 672 354, og at dette oversteg restsalæret til sikrede. Klager ble etter dette frifunnet for salærkravene. Klager ble i tillegg tilkjent saksomkostninger.

Sikrede anket dommen fra Borgarting lagmannsrett. Anken ble ikke tillatt fremmet etter beslutning fra Høyesteretts ankeutvalg av 22.5.18.

Klager fremmet den 31.7.18 krav om tilbakebetaling av det innbetalte a kontobeløpet på kr 150 000. Det ble vist til premissene i dommen fra lagmannsretten hvor retten la til grunn at summen av erstatning og prisavslag oversteg salærkravet. Kravet ble avvist av sikrede i brev av 14.9.19.

Klager kontaktet selskapet den 18.10.18 og viste til at hun hadde gyldige motkrav på minst kr 672 354. Sikredes salærkrav var ifølge klager samlet kr 606 001 før fradrag for innbetalt a kontobeløp.

Selskapet avviste ansvar i brev av 5.11.18. Selskapet anførte blant annet at kravet på kr 150 000 var foreldet. Det ble også anført at det ikke var fastslått et økonomisk tap i dommen fra lagmannsretten. Avslagene ble senere opprettholdt, men foreldelsesinnsigelsen synes frafalt.

I selskapets e-post av 15.2.19 ble det satt opp et regnstykke, som ifølge selskapet viste at det omstridte beløpet på kr 150 000 allerede var tilbakebetalt. Selskapet oppga:

I hovedsaken vant du frem og det ble tilkjent saksomkostnader pålydende kr. 458.000,-, noe som utgjorde ca 80% av (sikrede) sitt salærkrav. Det ble videre ikke tilkjent noen av partene omkostninger for ditt motsøksmål i tingretten. Det er ikke uenighet om at du kun har innbetalt kr. 150.000,- til (sikrede) sin klientkonto i form av de to ákonto innbetalinger.

Du anket hele saken, men den slapp ikke inn til behandling i lagmannsretten. Motparten kom med motanke over saksomkostnadsspørsmålet som slapp inn til behandling. De tilkjente saksomkostnadene ble opprettholdt av lagmannsretten i forbindelse med ankesaken og er således rettskraftig avgjort. Så vidt vi forstår ble saken anket til Høyesterett, men slapp ikke inn.

I ankesaken over saksomkostnadene, som du selv førte, opprettholdt altså lagmannsretten tingrettens avgjørelse av saksomkostnader i forhold til at du ble tilkjent saksomkostnader i hovedsaken med kr 458.000,-, men de tilkjente motparten saksomkostnader for ditt motsøksmål med kr 238.000,-.

Dersom vi da forsøker å sette opp et regnstykke, har du etter fratrekk for idømte saksomkostnader på kr. 238.000,- mottatt kr. 220.000,- i tilkjente saksomkostnader. Dette overstiger da de kr. 150.000,- du innbetalte ákonto.

Tilkjente saksomkostnader Kr. 458.000,-

Minus idømte saksomkostnader Kr. 238.000,-

Er lik Kr. 220.000,-

Tilkjente saksomkostnader Kr. 220.000,-

Minus ákonto innbetaling Kr. 150.000,-

Er lik Kr. 70.000,-

Du har således allerede fått tilbakebetalt innbetalt ákonto. Motpartens advokat, J, har bekreftet at betalingen gikk direkte til deg i 2013.

På bakgrunn av det ovennevnte kan vi ikke se at det er grunnlag for noen utbetaling under sikkerhetstilletsen til (sikrede), hva gjelder ditt krav om tilbakebetaling av salær.

Klager anførte i e-post av 22.2.19 at beregningen ikke var riktig. Det hitsettes følgende:

Deres beregning er ikke riktig da det er to forskjellige rettssubjekter:

(Sikrede) på den ene side og RD på den andre.

Beregningen tilsier ikke at (sikrede) har rett til å beholde beløpet. Konklusjonen måtte eventuelt heller være at RD skulle ha et krav mot meg. Men relasjonen mellom RD og meg er (sikrede) uvedkommende.

Manglene og forsømmelsene lagmannsretten konstaterte ved (sikredes) arbeid for meg, medfører at utfallet av sakene mellom RD og meg er feil. En eventuell gjenåpning av sakene mellom RD og meg kan uansett ikke medføre at (sikrede) plutselig skulle få rett til å beholde akontobeløpet som ble innbetalt til ham. Ei heller er det noen mulighet for at de beløp som RD ble dømt til å betale til meg, skulle omgjøres til å skulle komme (sikrede) til gode.

Det argument som De fremfører nedenfor ble forsøkt fremmet av (sikredes) prosessfullmektig under ankeforhandlingen i januar 2018. Lagmannsretten fant ikke argumentet gyldig. TV2 gjorde opptak av rettssaken, og ved behov vil det være mulig å finne frem til den del av opptaket der denne spørsmålstillingen tas opp. Det var synlig at rettens medlemmer ikke tillot momentet noen vekt, hvilket gjenspeiles i at momentet ikke er nevnt i lagmannsrettens dom.

Jeg opprettholder mitt krav.

Klager fremla den 26.4.19 en artikkel fra Advokatbladet (nr. 3/2018), hvor dommen ble gjennomgått og kommentert. Samtidig sendte klager inn en klargjøring av tallene, og klager oppga at det samlede salærkravet fra sikrede var kr 606 001. Klager oppga videre:

Det fremgår av premissene for lagmannsrettens dom at advokat Ø ikke skal ha noe salær da summen av erstatninger og salærnedsettelse (kr. 679.854,-) overstiger det samlede salærkravet (kr. 606.001,-) – se dommens punkt 7 side 28. Til tross for dette nekter (sikrede) å betale tilbake det innbetalte akontobeløp på kr. 150.000,-.

**Klager** har anført at det ut fra dommen fra Borgarting lagmannsrett av 14.2.18 ikke var grunnlag for at sikrede skulle ha salær, sett hen til at lagmannsretten konkluderte med at det forelå erstatningsansvar for sikrede som oversteg hans honorarkrav. Klager anførte derfor at selskapet under sikkerhetsstillelsen skulle betale henne et beløp tilsvarende det forskuddet hun betalte til sikrede.

**Selskapet** avviser ansvar og anføre at klager ikke hadde dokumentert å ha lidt et økonomisk tap, da hun var blitt tilkjent saksomkostninger i hovedsaken som oversteg akontobeløpet. Subsidiært ble det anført at sikkerhetsstillelsen ikke kom til anvendelse da det ikke forelå rettskraftig dom for salærkravet.

### **Finansklagenemnda Skades begrunnelse**

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for et beløp tilsvarende det beløp klager har betalt som forskudd til sikrede, dvs. kr 150 000.

Nemnda mener denne saken reiser bevismessige spørsmål som ikke egner seg for skriftlig saksbehandling, jf. vedtektene for Finansklagenemnda pkt. 4.1 bokstav d) hvorefter en sak kan avvises fra nemndsbehandling dersom "saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet" og lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f). Det følger av Prop. 32 L (2015-2016) under pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevissspørsmål", jf. også FinKN-2017-408 og FinKN-2018-077.

Det er uklart for nemnda om sikrede krever tilbakebetaling av honorar og/eller erstatning fra sikrede, og det er også uklart hvilket tap klager har lidd. Disse spørsmålene bør avklares gjennom muntlige forklaringer i en hovedforhandling.

Avgjørelsen er enstemmig.

**Finansklagenemnda Skades konklusjon**

Saken avvises.

*Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Trine Vøien (selskapsrepresentant) og Gyrid Giæver (forbrukerrepresentant).*